

IX/2022

Тархаасан: 2022 оны 10 дугаар сарын 14

Төгрөгийн хадгаламж 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 12.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 290.5 (2.3%) тэрбум төгрөгөөр буурчээ

Мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст урьдчилсан гүйцэтгэлээр 27.5 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 206.3 (0.8%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд валютын харилцах 1.9 (89.4%) их наяд төгрөгөөр, төгрөгийн харилцах 624.0 (12.9%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь нөлөөлжээ.

Бага мөнгө (M1) 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6.2 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 152.3 (2.5%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 559.8 (10.0%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Бага мөнгө (M1)-ний 5.5 (88.2%) их наяд төгрөг нь төгрөгийн харилцах, 726.8 (11.8%) тэрбум төгрөг нь хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө байна.

Бараг мөнгө 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст урьдчилсан гүйцэтгэлээр 21.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 367.4 (1.8%) тэрбум төгрөгөөр өсөж, өмнөх оны мөн үеэс 353.6 (1.6%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Бараг мөнгөний 12.6 (59.0%) их наяд төгрөг нь төгрөгийн хадгаламж, 4.6 (21.7%) их наяд төгрөг нь валютын хадгаламж, 4.1 (19.3%) их наяд төгрөг нь валютын харилцах байна.

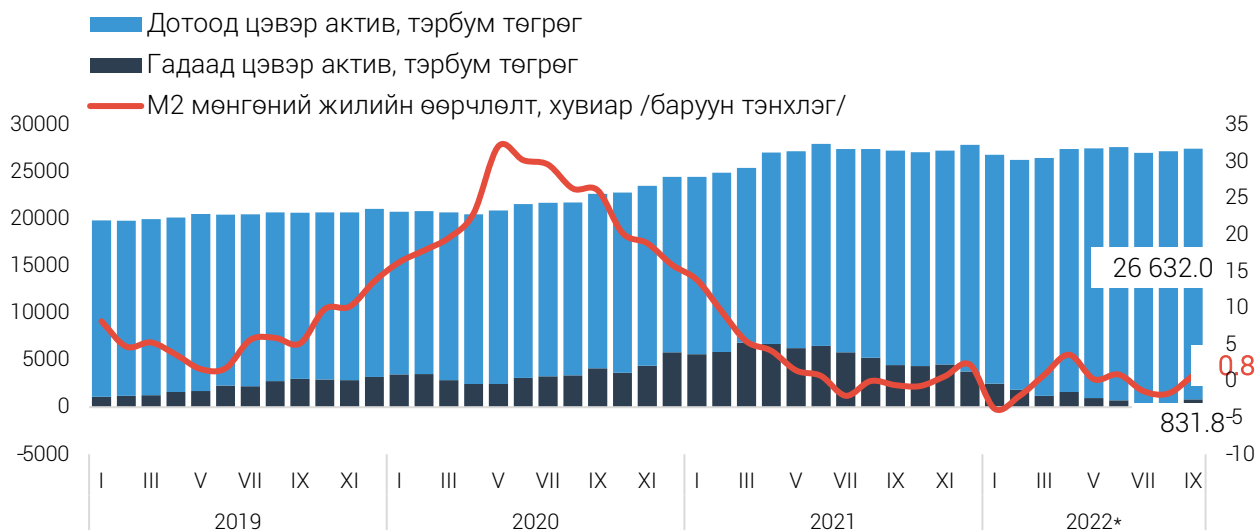
Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.0 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 9.7 (1.0%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 58.1 (5.5%) тэрбум төгрөгөөр буурчээ.

ХҮСНЭГТ 1. МӨНГӨНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2020 IX	2021 IX	2022*		2022* IX	2022* IX
			VIII	IX	2022 VIII	2021 IX
	тэрбум төгрөг				хувь	
Мөнгө M2	22 674.7	27 257.5	26 944.1	27 463.8	101.9	100.8
Төгрөгийн харилцах	2 887.1	4 829.8	5 300.1	5 453.8	102.9	112.9
Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө	684.3	791.0	728.2	726.8	99.8	91.9
Төгрөгийн хадгаламж	11 792.0	15 304.1	12 852.4	12 561.9	97.7	82.1
Валютын хадгаламж	5 186.3	4 167.1	4 560.5	4 619.5	101.3	110.9
Валютын харилцах	2 125.1	2 165.7	3 503.0	4 101.9	117.1	189.4
Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө	950.1	1 057.1	1 008.6	999.0	99.0	94.5

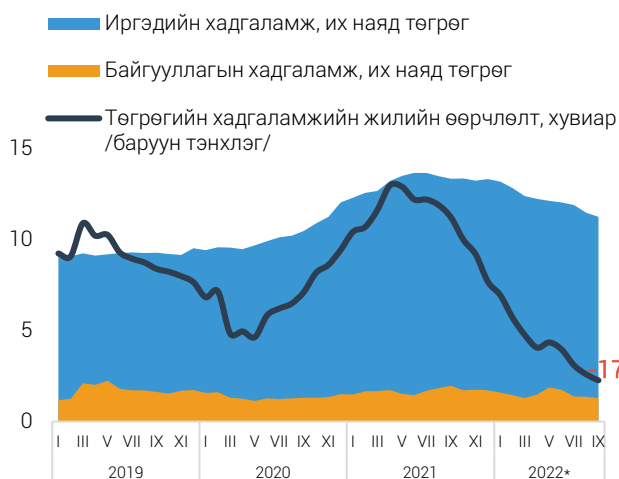
Гадаад цэвэр актив /ГЦА/ 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст урьдчилсан гүйцэтгэлээр 831.8 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 3.6 (81.3%) их наяд төгрөгөөр буурсан бол дотоод цэвэр актив /ДЦА/-ын 26.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 539.1 (2.0%) тэрбум төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 3.8 (16.8%) их наяд төгрөгөөр өсжээ. Мөнгөний нийлүүлэлтийн жилийн өсөлтийг дотоод цэвэр актив бүрдүүлсэн байна.

ЗУРАГ 1. МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТ, БАЙРШУУЛАЛТ ТАЛААС, сараар

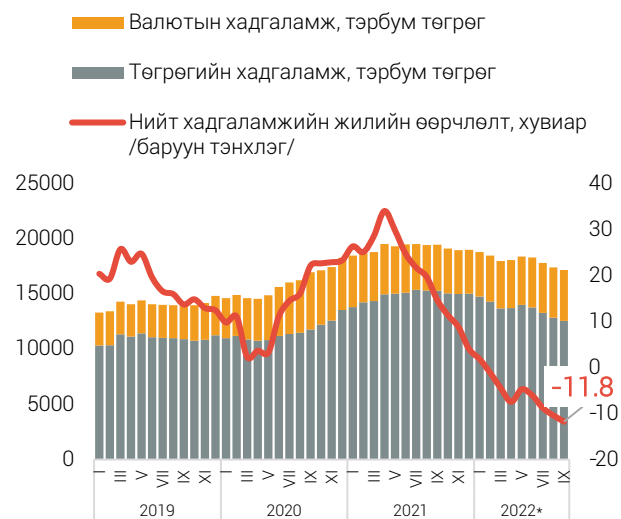

Төгрөгийн хадгаламж 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 12.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 290.5 (2.3%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 2.7 (17.9%) их наяд төгрөгөөр буурчээ. Төгрөгийн хадгаламжийн 11.3 (89.7%) их наяд төгрөг нь иргэдийн хадгаламж, 1.3 (10.3%) их наяд төгрөг нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын хадгаламж байна. Валютын хадгаламж 4.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 59.0 (1.3%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 452.5 (10.9%) тэрбум төгрөгөөр өсжээ.

ЗУРАГ 2. ИРГЭД, БАЙГУУЛЛАГЫН ХАДГАЛАМЖ, ТӨГРӨГИЙН ХАДГАЛАМЖ, сараар

ЗУРАГ 3. ТӨГРӨГ, ВАЛЮТЫН ХАДГАЛАМЖ, НИЙТ ХАДГАЛАМЖ сараар

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 23.0 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 195.2 (0.9%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 2.8 (13.8%) их наяд төгрөгөөр өссөн байна. Нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 51.4 хувь нь иргэд, 47.1 хувь нь хувийн байгууллага, 0.9 хувь нь санхүүгийн болон бусад байгууллага, 0.6 хувь нь төрийн байгууллагынх байна.

ЗУРАГ 4. ИРГЭД, ХУВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, НИЙТ ЗЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, хувиар, сараар

Хэвийн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 19.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 188.5 (1.0%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 2.1 (12.3%) их наяд төгрөгөөр тус тус өсжээ. Хэвийн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 83.8 хувийг эзэлж байна.

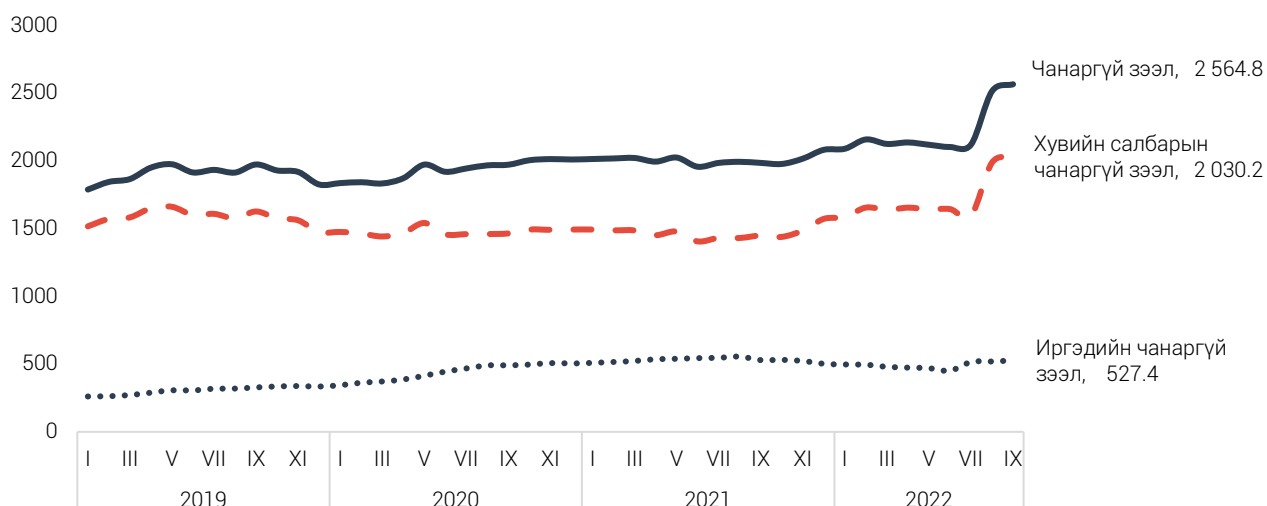
ХҮСНЭГТ 2. АЖ АХУЙН НЭГЖ, ИРГЭДЭД ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, зээлийн ангиллаар, сарын эцэст

Үзүүлэлт	2020 IX	2021 IX	2022*		2022* IX	2022* IX
			VIII	IX	2021 IX	2022* VIII
	тэрбум төгрөг				хувь	
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	17 348.5	20 205.9	22 789.4	22 984.7	113.8	100.9
Хэвийн зээл	14 230.3	17 152.9	19 066.5	19 255.0	112.3	101.0
Хугацаа хэтэрсэн зээл	1 147.1	1 068.5	1 209.5	1 164.8	109.0	96.3
Чанаргүй зээл	1 971.1	1 984.5	2 513.4	2 564.8	129.2	102.0

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 1.2 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 44.6 (3.7%) тэрбум төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 96.4 (9.0%) тэрбум төгрөгөөр өсжээ. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 5.1 хувийг эзэлж байна.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2022 оны 9 дүгээр сарын эцэст 2.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 51.4 (2.0%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 580.3 (29.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 11.2 хувийг эзэлж байна.

ЗУРАГ 5. ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛ, сар бүрийн эцэст, тэрбум төгрөг

Арилжааны банкууд болон Монголын Ипотекийн корпорац (МИК)-аас иргэдэд олгосон ипотекийн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2022 оны 8 дугаар сарын эцэст 6.1 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 68.7 (1.1%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 740.5 (13.8%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өсжээ.

ХҮСНЭГТ 3. ИРГЭДЭД ОЛГОСОН ИПОТЕКИЙН ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, сарын эцэст

Үзүүлэлт	2021 VIII	2022*		2022* VIII	2022* VIII
		VII	VIII	2021 VIII	2022 VII
				хувь	
Иргэдэд олгосон ипотекийн зээлийн өрийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөгөөр	5 372.0	6 043.8	6 112.5	113.8	101.1
Иргэдэд олгосон ипотекийн зээлийн дансны тоо, мянган ширхэг	102.7	106	106.3	103.5	100.3

Үнэт цаасны арилжаагаар 2022 оны эхний 9 сард 299.1 их наяд төгрөгийн гүйлгээ хийж, 308.7 сая ширхэг үнэт цаас арилжсан нь өмнөх оны мөн үеэс гүйлгээ 793.8 (72.6%) тэрбум төгрөгөөр, арилжсан үнэт цаас 214.9 (41.0%) сая ширхгээр тус тус буурчээ.

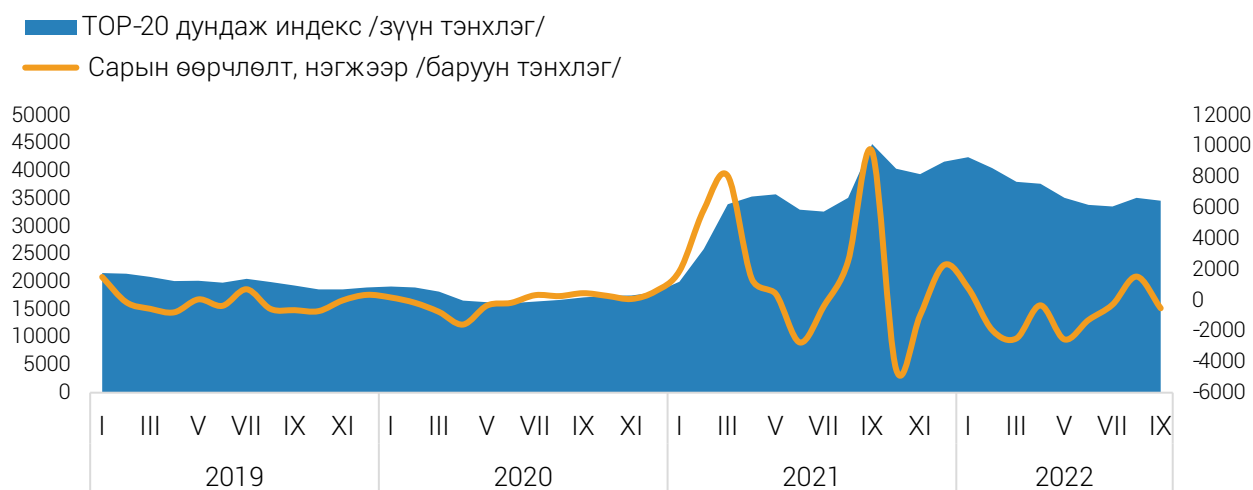
Үнэт цаасны гүйлгээ 2022 оны 9 дүгээр сард 18.0 тэрбум төгрөг болж, өмнөх сараас 8.2 (84.3%) тэрбум төгрөгөөр өсөж, өмнөх оны мөн үеэс 28.1 (61.0%) тэрбум төгрөгөөр буурчээ. Арилжсан үнэт цаас 37.6 сая ширхэг болж, өмнөх сараас 46.2 (55.1%) сая ширхгээр, өмнөх оны мөн үеэс 7.8 (17.1%) сая ширхгээр буурсан байна.

ЗУРАГ 6. ҮНЭТ ЦААСНЫ ГҮЙЛГЭЭ, АРИЛЖСАН ҮНЭТ ЦААС, сараар

Хөрөнгийн зах зээлийн чиг хандлагыг илэрхийлэх ТОП-20 дундаж индекс 2022 оны 9 дүгээр сард 34602.5 нэгж болж, өмнөх сараас 519.8 нэгжээр, өмнөх оны мөн үеэс 10221.9 нэгжээр буурсан байна.

ЗУРАГ 7. ТОП-20 ДУНДАЖ ИНДЕКС, сараар

Хөрөнгийн зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн нийт үнэлгээ 2022 оны 9 дүгээр сард 4.8 их наяд төгрөг болж, өмнөх сараас 160.4 (3.2%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 179.7 (3.6%) тэрбум төгрөгөөр буурчээ.

ЗУРАГ 8. ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ, сараар

Монголбанкнаас зарласан төгрөгийн америк доллартой харьцах сарын дундаж ханш 2022 оны 9 дүгээр сард 3257.10 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 408.16 төгрөгөөр, өмнөх сараас 71.38 төгрөгөөр суларсан байна.

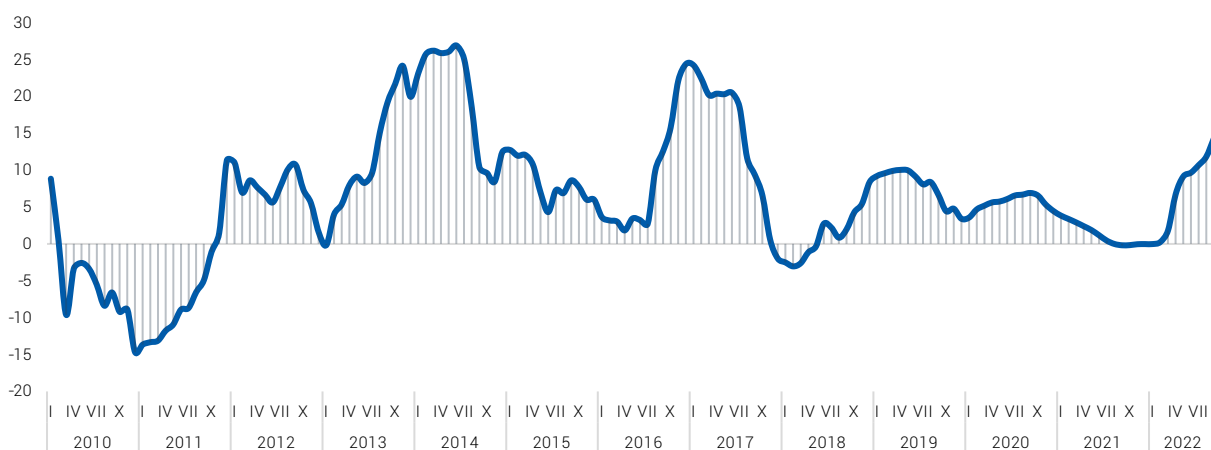
Монголбанкнаас зарласан төгрөгийн юаньтай харьцах сарын дундаж ханш 2022 оны 9 дүгээр сард 463.90 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 22.70 төгрөгөөр суларч, өмнөх сараас 4.47 төгрөгөөр чангарсан байна.

Монголбанкнаас зарласан төгрөгийн рубльтэй харьцах сарын дундаж ханш 2022 оны 9 дүгээр сард 54.48 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 15.40 төгрөгөөр, өмнөх сараас 1.87 төгрөгөөр суларсан байна.

ХҮСНЭГТ 4. МОНГОЛБАНКНААС ЗАРЛАСАН ТӨГРӨГИЙН ГАДААД ВАЛЮТТАЙ ХАРЬЦАХ САРЫН ДУНДАЖ ХАНШ, төгрөгөөр

Үзүүлэлт	2019 IX	2020 IX	2021 IX	2022 IX
Америк доллар	2 669.68	2 854.17	2 848.94	3 257.10
Евро	2 940.57	3 366.34	3 354.17	3 228.33
Рубль	41.15	37.60	39.09	54.48
Юань	375.28	419.00	441.19	463.90

ЗУРАГ 9. ТӨГРӨГИЙН АМЕРИК ДОЛЛАРТОЙ ХАРЬЦАХ ХАНШИЙН ЖИЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, хувиар, сараар

Ойлголт, тодорхойлолт

Бага мөнгө /M1/: Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө болон төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгөний нийлбэрээр тодорхойлно.

Мөнгөний нийлүүлэлт /M2/: Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө, төгрөгийн болон валютын харилцах, хадгаламж, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэрээр тодорхойлно. Өөрөөр хэлбэл, бага мөнгө болон бараг мөнгөний нийлбэрээр тодорхойлно. Зөвхөн цэвэршүүлсэн алтны харилцах дансны үлдэгдлийг хамруулах бөгөөд бусад үнэт металлын харилцах дансны үлдэгдлийг хамруулахгүй.

Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө: Төв банкнаас гүйлгээнд гаргасан цаасан болон зоосон мөнгөнөөс банкнуудын эзэмшиж буй цаасан болон зоосон мөнгийг хасна.

Бараг мөнгө: Төгрөгийн болон гадаад валютын хадгаламж, валютын харилцах, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэрээр тодорхойлно.

Валютын харилцах: Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын валютын харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тодорхойлно.

Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө: Хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө болон банкны касс дахь бэлэн мөнгөний нийлбэрээр тооцно.

Төгрөг болон валютын хадгаламж: Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөг, валютын хадгаламжийн үлдэгдлийн нийлбэрээр тодорхойлно.

Үнэт цаас: Засгийн газар болон бусад эрх бүхий этгээдээс гаргасан өрийн бичиг /бонд/, компанийн бүх төрлийн хувьцаа, компанийн гаргасан, эсвэл гаргахаар санал болгож буй хувьцааг худалдах, худалдан авах эрхийн бичиг (опцион), хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа, түүнчлэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос "Үнэт цаасны зах зээлийн тухай" Монгол Улсын хуульд нийцүүлэн үнэт цаас гэж тодорхойлсон баримтыг ойлгоно.

Хувьцаа: Компанид хөрөнгө оруулж, түүнийг үндэслэн хувь нийлүүлэгчдийн хуралд оролцож санал өгөх, ногдол ашиг авах, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдан борлуулснаас олсон орлогоос хувь хүртэх болон хуулиар тогтоосон бусад эрхийг гэрчилсэн үнэт цаасыг ойлгоно.

Брокерын үйл ажиллагаа: Үнэт цаасны зах зээлд бусдын нэрийн өмнөөс үнэт цаасыг зуучлан худалдах, худалдан авах ажиллагааг ойлгоно.

Дилерийн үйл ажиллагаа: Үнэт цаасны зах зээлд ашиг олох зорилгоор үнэт цаасыг өөрийн хөрөнгөөр худалдан авах, худалдах, арилжих ажиллагааг ойлгоно.

Бүртгэлтэй компани: Монголын Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, хувьцааны арилжааг идэвхтэй хийдэг хувьцаат компанийг тоог хамруулна.

Хэлцэл: Үнэт цаасыг худалдах захиалгын үнийн саналыг худалдан авах иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага зөвшөөрснөөр үнэт цаас арилжаалахыг ойлгоно.

Зах зээлийн үнэлгээ: Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компанийн нийтэд гаргасан үнэт цаасны тоо, тухайн өдрийн үнэт цаасны арилжааны хаалтын ханшны үржвэрээр тодорхойлно.

Өрийн бичиг (бонд): Тодорхой хугацааны дараа үндсэн төлбөр болон хүүг мөнгөн, эсвэл тодорхой эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн хэлбэрээр эргүүлэн төлөх үүргийг гэрчилсэн үнэт цаасыг ойлгоно.

ТОП 20 индекс: Үнэт цаасны үнийн ерөнхий өөрчлөлтийг илэрхийлэх бөгөөд Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн үнэлгээ, үнэт цаасны өсөлт, бууралтаар үнэт цаасны зах зээлийн ерөнхий чиг хандлагыг тодорхойлно.

Хэвийн зээл: Төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

Хугацаа хэтэрсэн зээл: Зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээлийг хамруулна.

Чанаргүй зээл: Хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлийг хамруулна.

Тооцох аргачлал:

ТОП 20 индексийг дараах томъёогоор тооцно.

$$I = \frac{P}{C} * 100$$

I - Тухайн өдрийн индекс

P - Тухайн өдрийн зах зээлийн үнэлгээ

C - Зах зээлийн суурь үнэлгээ

Эх үүсвэр:

Монголбанкны мөнгөний статистикийн мэдээлэл,
Монголын Хөрөнгийн биржийн сарын мэдээлэл;

Ангилал, код:

ҮСХ, "Мөнгө, зээл, үнэт цаасны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал" 2010 он

Мэдээлэл авах холбоос:

<http://www.nso.mn/>
<http://www.1212.mn/>

Дараагийн мэдээ тархаах хуваарь:

2022 оны 11 дүгээр сарын 14

Эдийн засгийн статистикийн газрын дарга
А.Дэмбэрэл
Утас: (976-11)-329271

Эдийн засгийн статистикийн газрын
статистикч А.Мөнхцэцэг
Утас: (976-51)-264797

/StatisticMGL

information@nso.mn

1900-1212